

"VÜCUD" toplamalarının hulasası :

1

- 1- Vahidiyetin nakış zemini → Ehadıyettir. Yani vahidiyetin vücudu → Ehadıyette nakşedilmiş. Ondaki Ben'in nakış zemini → Bendeki 0. Yani Onun vücudu → Ben'de nakşedilmiş! (Hâşâ : Onun vücudu bende değil!!!) Kendini zohir ettiği zemindir → Bendeki 0!

DFT.
(sf. 2)

- 2- Batın → yok olan varlık
Batın uyanırsa → zohir olur

Batın → vücud-u ilmi
Zohir → vücud-u harici

(sf. 3)

- 3- Zât → zâtını insanda zohir ediyor.

(sf. 4)

- 4- Vücud → hassas mizanla }
→ mahsus ölçülerle } veriliyor.

Sonra bu vücuda → suret giydiriliyor. Bizim hep "vücud" olarak anladığımız aslında vücudun → suretidir.

Habikâti ise → hassas mizan ve
→ mahsus ölçüdür.

(sf. 7)

- 5- Vücudun sureti → mevcud, libas

kanuniyeti → hassas mizan, mahsus ölçü

habikâti → Vacib-ul Vücud (esma-i zâtiye)

mahiyeti → Sıfat-ı zâtiye ("vücud")

(sf. 8)

6. Vücud'dan maksad → hacim, kütle değil!

Vücud'dan maksad → istidadların intişafıdır.

(sf. 10)

7. Kanun-u teşekkülât ve } ruha benzetiliyor
Timsal-i suret

Vücud-u haricîleri :

→ zerrecikler ve

→ tohumlar

(sf. 15)

8. Suret → vücudun boyası veya elbisesi gibi.
Yani biz vücudla değil → suretle muhatapız aslında.
Değişen vücud değil → Suret değişiyor! (sf. 16)
9. Vücut → Kaderin mürekkebidir. (sf. 17)
10. Vücut ve Adem → mümkinata bakıyor.
Burdaki vücut → ademin zıddı olan vücut.
Ademin zıddı olmayan vücut ise → vacib olan vücut
Demek ki; bir vücut var ki → zıddı olan ademle bulunuyor.
Ve bir vücut var ki → zıddı yok. (sf. 19)
11. Somut vücutların → soyut vücutlarda karşılıkları var. (sf. 20)
12. Vücut → cevher, asıl (su misali)
Hayat → arazi, kısır (buz misali) (sf. 23)
13. Vacib olan vücut → bütun vücutların kaynağıdır.
Zöt-ı Vacib-ül Vücut → vücutların kaynağının sahibidir.
Vacib olan vücut → zöti sıfattır.
Zöt-ı Vacib-ül Vücut → zöttir. (sf. 24)
14. Vücut-u ilmi → geçmiş ve geleceği tazammun ediyor
→ hayat-i maneviyeye mazhar
→ âlem-i gaybda
→ manen hayatdar
→ vücut-u manevileri var
→ ruhlı birer sübut-u ilmileri var
→ aynen vücut-u harici gibi → canlı, ruhlı, şuurlu.
→ ilm-i ilahiyede bulunuyor
→ ilm-i ilahiyede teşkil oluyor (sf. 26, 27)
15. Vücut-u harici → âlem-i şehadet ve
→ zaman-ı hazıra } bakıyor. (sf. 26)

16. Mukadderat → vücut-u ilmi'lerin vücut-u harici'ye çıkmalardır
 → yani getirdikten ağacın çıkması
 → yani bilkuvvenin bilfiile dönüşmesi
 → yani ihya ve inşa olmak; batının uyanması (sf. 27)

17. Vahdet; tek iken → herşeyi ihata etmektir.
 Mesela su - buz - buhar. Üaünün tek kaynak malzemesi var.
 Sadece halleri değişik. (sf. 28)

18. Şems-i Ezeli'nin dört vücut mertebesi var:

1. Semadaki güneş → "Herşey 0" denilen makam
2. Aynadaki güneş → "Herşeyde görünen 0" denilen makam
3. Münbasit âkis → "Herşey Ondandır" denilen makam
4. Kağıttaki güneş → "Herşey Onundur" denilen makam

Bu dört vücuda bütünsel bakmaktır → Tevhid-i hakiki (sf. 28)

19. Vücut → üç zamanda işliyor, yani sadece hazır zamana münhasır değil
 → zamanın arkasında bulunuyor ki, bütün zamanlarda görünüyor.
 → envarı üç zamana yayılıyor. Orda iken burada gibi oluyor, çünkü vücut nuranidir.
 → iman ile nuranileşiyor.
 → Dalâlet ile vücut; bulunduğu günde kalıyor. (sf. 33)

20. Geçmiş ve gelecek zaman → iman ile vücut buluyor, yani gayb → iman ile vücut buluyor.

İman olmayınca → herşey madum ve ölü, boş kutu gibi. (sf. 33)

21. Vücutu üç zamana genişleten → iman! (sf. 33)

22. Zâti sıfat olan "Vücut" dan → Subuti sıfatlar çıkıyor. (sf. 34)

23. Subuti sıfat olan "Hayat" → diğer subuti sıfatları cem' ediyor. (sf. 34)

24. Vücut → sanki bir program
Hayat → o programın eylemi (sf. 36)

25. Vücut → İmam-ı mübine }
Hayat → Kitap-ı mübine } bakıyor. (sf. 36)

26. Vücutun mertebeleri olduğu gibi,
ademin de mertebeleri var. (sf. 38)

27. Vücut-u eşya : 1. İbtidodaki icadı → sıfatlar ile
→ esbabsız
2. Mislini iadede → esmalar ile
→ esbablı (sf. 39)

28. Cesed ; dışarıdan içeriye taşıyan atomik vücut.
Cismanî vücut ise ; içeriye alınanları ruha münasib ve
muvafık olarak dönüştüren sistem.

Cismanî vücut = cismaniyet. (sf. 40)

29. Vicdan → vücut-u hakikiyi istiyor. (sf. 42)

30. Vücut-u hakikiye nasıl kavuşulur ?
1. mahbub-u mecaziyeden ve }
mevcudat-ı zâileden } kat-ı alâka ederek ve
2. Mahbub-u Hakiki'ye ve }
Mahbub-u Sermedi'ye } bağlanarak.

Birincisi : "La ilahe" (yani terk)

İkincisi : "illallah"

(sf. 42)

31. Vücut → Zâtın bürhanı → sifata (zâti) ayna
Hayat → Hak'ın mir'atı → esmaya (Hak) ayna

Vücut → sıfatlara bürhan
Hayat → esmalara ayna

(sf. 43)

32. Vücut vahdet iten ehadiyet sırtı ile → kesret olmuş. (sf. 45)
33. Mevâdat → Hakk'ın vücudunu gösteriyor, Onun vücududur.
Mevâdattaki hayat da → Hakk'ın hayatını gösteriyor, Onun hayatıdır. (sf. 46)
34. Herbir mevcuddan → vücub-u vücuda pencere açılıyor!
Yani Şems-i Ezeli'nin → vücub-u vücudu görünüyor!
→ vacib olan vücudu görünüyor!
Pencerelerden batinca → Şems-i Ezeli'nin vücudu görünüyor!
Tıpkı evimin penceresinden → semadaki güneşin görüldüğü gibi... (sf. 48)
35. Nasıltı Hayat sıfatı bütün subutî sıfatları cem'etmiş,
aynen öyle de Vücut sıfatı bütün zâti sıfatları cem'etmiş.
36. "Vücut" → zâti sıfattır.
Mahiyette "vücut" yoktur! (sf. 53)
37. Adem → vücud-u ilmi
Mevâdattaki Vücut → vücud-u harici (sf. 54)
38. Muhabbet latifesi → vücudu aktif ediyor. (sf. 55)
39. Daire-i vücud → zihin (Vücdan)
→ kuve-i hafıza (Dimâğ)
→ elvah-ı misaliye
→ âlem-i gaybın defterleri (sf. 55)
40. Vücut çeşitleri : surî → suret
manevî → kanuniyet
gaybî → hakikat
ilmi → mahiyet (sf. 56)
41. Vücut sıfat olduğundan → Vücudu bilmekle mahiyet bilinmez! (sf. 56)

42. Vücut-u haricî → ilme dayanmıyor
 → irade ve kudret sıfatlarına bakar
 → dolayısıyla Kitab-ı mübine bakar

İmam-ı mübin → ilme dayanıyor
 → mâzi ve istikbale bakar
 → hâli tutmaz

O zaman Ezel → Levh-i mahfuz'a bakıyor, günkü
 ezel; üç zamanı tutuyor! Yani hem İmam-ı mübini,
 hem Kitab-ı mübini.

(sf. 57)

43. Vücut-u haricî için → illet-i tammeme gerekli.
 illet-i tammeme → lüzum
 → vücut
 → zaruret

Emr-i itibarî ise → illet-i tammeme istemez.

(sf. 57)

44. illet-i tammeme → ihtiyarı kaldırıyor.

(sf. 58)

45. Mün'adim olarak → Zât-ı Vacib-ul Vücut'u buluyorsun.

Mün'adim, yani ademinde vücut şu:

→ enaniyeti bırak
 → bizzat nefsin hiç olduğunu ve
 → Mücid-i Habîbî'nin bir âyine-i tecellisi olduğunu } gör!

(sf. 62)

46. Vücutunda adem:

→ kendini bilmek
 → vücut vermek
 → vücut-u şahsîsine güvenmek
 → Mücid-i Habîbî'den gaflet etmek

(sf. 62)

47. Vücut → hikmete, maslahata bakmıyor,
→ illete bakıyor.

Bir şeyin vücuda gelmesi için illeti tamam ise → vücuda gelir.
İleti hikmet değil!

İleti → vücub, lüzüm, zaruret (illet-i tammme)

(sf.63)

48. Cemal olan vücud âlemleri ile

Celal olan adem âlemleri çarpışınca

→ Kemal olan mevcud âlemi sıkıyor.

(sf.64)

49. Vücut → Kanun → âlem-i emirden

Mevcud → Namus → sıfat-ı iradeden

Adem ise ; kanunu namusa dönüştüren sistem.

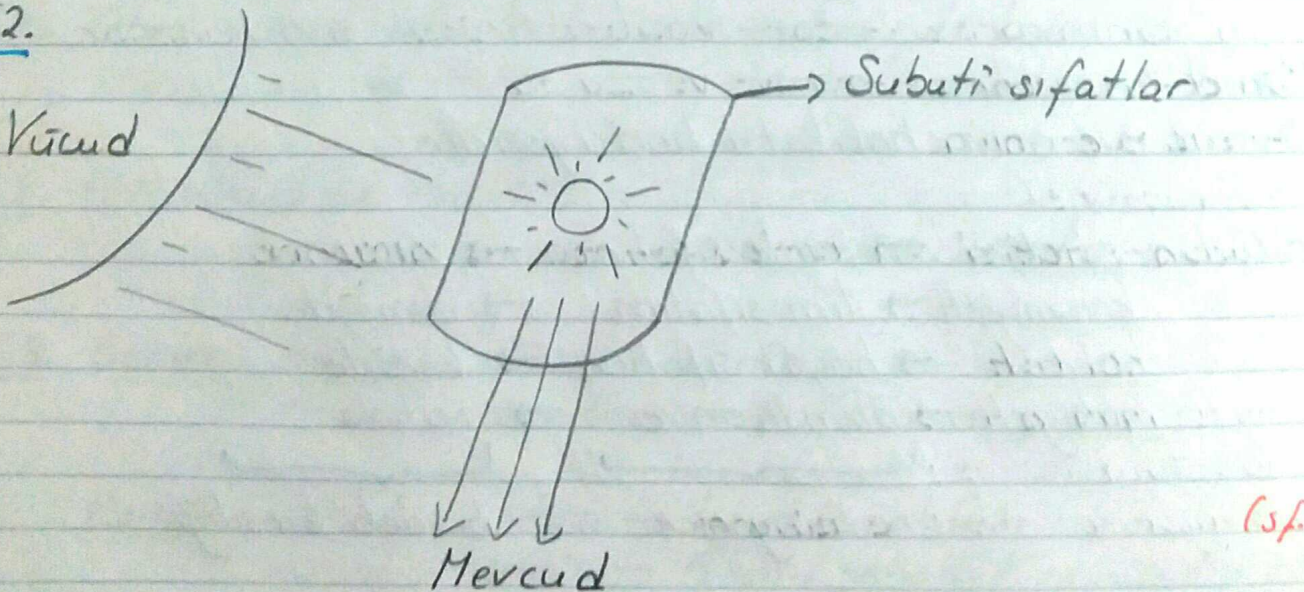
Âlem-i emir → sıfatlar âlemi

(sf.64)

50. Vücudu mevcuda dönüştüren sıfatlar → ilim, irade, kudret (sf.66)

51. Vücut ile mevcud arasındaki münasebeti kurup mevcuda
beka veren sıfatlar → sem', basar, kelam (sf.66)

52.

(sf.66)

53. Vücut → küll ve
→ külli

Mevcut → cüz ve
→ cüz'î

Hayat zemininde,
sisteminde dönüş-
türülüyor

Vahidiyet

Ehadiyet

(sf. 72)

54. Vücut → Sır → Cem-ul cem

Hayat → Tilsim → Cami-ul ezedad

(sf. 74)

55. İstidadlar → vücuda }
Kabilyetler → hayata } bakıyor.

(sf. 74)

Evamir-i tekviniye ile istidadlar kabilyete dönüşüyor.

56. Sıfat-ı zötiye olan vücut (kanun) bir hüviyet ile teşahhus ediyor. O da irade sıfatından olan mevcuttur.

Yani mevcut → zöti sıfat olan vücut'un teşahhusudur. (sf. 76)

57. Vücut → emirdir

Mevcut → o emrin hakikat-ı hariciyesidir

(sf. 76)

58. Vücutun sureti → irade sıfatına → vicdanda

kanuniyeti → ilim sıfatına → dimağda

habikatı → hayat sıfatına → kalbde

mahiyeti → âlem-i emire → ruhda

bakıyor

bizdeki katılığı

Yani:

Vücutun sureti bizde vicdanda.

— " — kanuniyeti bizde dimağda.

— " — hakikatı bizde kalbde.

— " — mahiyeti bizde ruhda.

(sf. 77)

59. Âlem-i şehadet çok tabakat-ı vücuda perdedir. (sf. 78)
60. Vücut → Hak esmasına bakıyor! (sf. 79)
61. Kanun-u emri → vücut-u ilmîdir.
 Âlem-i emirden olan vücut → ilim aynasında kanun oluyor. (sf. 81)
62. Vücut → ziya > ilişkisi gibidir...
Hayat → nur
63. İlmî vücutlar → ademdir, yani
 vücut-u haricîsi olmayan → ademdir. (sf. 84)
64. Vücut-u mahz → zâtî sifattan olan "vücut" dur. (sf. 85)
65. Mümkînatın mahiyetleri → mutlak olan vücut'dan gelmiş. (sf. 90)
66. Ene → mevcud-u hakikî değil, yani
 → hakikî bir vücudu yok.
 → vahid-i kıyasîdir. (sf. 91)
67. Tebeî vücut → başka birisinin vücudu ile kaim ve
 → — " — icadıyla sabittir. (sf. 95)
68. Aslî vücut ise → zâtîdir
 → zâtında bizzat vücudu vardır. (sf. 95)
69. Şecere-i hilkatin vücut-u ilmîsi → mec'ul
 vücut-u haricîsi → atş-ı azam
- Kainatın vücut-u ilmîsi → Levh-i mahfuz
 vücut-u haricîsi → Âlem-i şehadet → vücut-u zâhîrî

70. Mahiyet-i insaniye { acz ↔ kadir
zaaf ↔ kavi
fakir ↔ gani
ihtiyaç ↔ müstağni } Vacib-ul Vücut'un mahiyeti

Mahiyetindeki aczini, zaafını, fakirini, ihtiyacını farketmekle Vacib-ul Vücut'un mahiyetine âyinedar oluyorsun, yani kadir, kavi, gani ve müstağni oluyorsun... âyine olarak → O oluyorsun... o mahiyet sende açılıyor... aynadaki güneş gibi...

Nihayetsiz vücudu kazanmak bu!

(sf. 97)

71. Vücut-u ilmi → aslına,
→ nesline,
→ köklerine,
→ tohumlarına } bakıyor.
→ program ve
→ fihiistedir.

(sf. 98)

72. Vücut-u ilmi → projedir.
Vücut-u zahiri → binadır.

(sf. 99)

73. Daire-i mümkinat → mevt ve hayata, } daima mazhar
→ vücud ve fenaya } olan eşya. (sf. 99)

74. Daire-i mümkinat → eşyanın kendisi → suret
Âlem-i mümkinat → şecere-i hilkat → hakikat

(sf. 99)

75. Hakkalyatın → vücuda
Aynelyatın → hayata
İlmelyatın → şura } bakıyor.

(sf. 106)

76. Vücut-u ilmi? → ne vücuttur
 → ne ilimdir
 → ilmin içindeki vücuttur
 → berzah'tır
 → adem de denilir (sf. 108)
77. Sıfatlar → vücut zemininde icraat yapıyor
 Esmalar → hayat zemininde icraat yapıyor (sf. 109)
78. Umum vücut → nim-şeffaf bir âyine-i cemaldir. (sf. 112)
79. İrade } ile { tecelli-i sıfat
 Kudret } ve {
 İlim } cilve-i ef'ali } zâhir oluyor.
- Tecelli-i sıfat ve } içinde → teveccüh-ü ehadiyet var!
 cilve-i ef'al } (sf. 113)
80. Şuhud → vücut ile bağdaştırılıyor. (sf. 114)
81. Vedud esmasına mazhar olan zâtlar:
 vacib olan vücut ile → rabitası oluyor,
 vacib olan vücut'un → nurundan feyz alıyor,
 vacib olan vücut'un → hayatına girerek beko âlemine giriyor. (sf. 118)
82. Çetirdekteki bilkuve olan vücutun bilfiil dışı vuruşu → hayat.
83. Vücut → çetirdek → Evvel
 Mevcud → ağaç → Zâhir
 İnsan → meyve → Ahir
 Hayat → fabrika → Batın (sf. 120)

84. Küre-i arz → Esmaların ulve, cemel, nakiş ve sanatı
 → donmuş esma (buz gibi)
 → suret

Âhiret → Esmaların kendileri (su gibi)
 → Küre-i arzın hakikatları
 → hakikat

Dünya → Sende açılan esmaların bütünlüğü
 → kanuniyet

Hayat → mahiyet

(sf. 121)

85. Esmaların sureti → Küre-i arz
 kanuniyeti → Dünya
 hakikatı → Âhiret
 mahiyeti → Hayat } bütünü → mevcud.
 (sf. 121)

86. Vücut-u ilmi → esma bütünlüğü olan mahiyet
Vücut-u harici → esma mertebeleri olan hakikat
Vücut-u zahiri → esmaların ulve, cemel, nakiş, sanatı olan suret
Vücut → insanda açılan esma mertebeleri olan kanuniyet
 (sf. 122)

87. Zöti sıfat olan "vücut"un bizdeki karşılığı → zihin (vicdanda)
 (Hasan Akar)
 (sf. 124)

88. Maddi vücut → cisim Manevi vücut → akıl
 → kalb
 → ruh
 → hayal
 → hafıza

(sf. 103)

89. Fitrat; vücuda bakıyor.
 Fitratına konularlar,
 fitratının istekleri, istidadları,
 meyilleri, ihtiyaçları } vücutu vücuttan geliyor!
 (sf. 131)

90. Mahiyet-i insaniyesinin âyinedarlığı nisbetinde
→ Vacib-ul Vücut'un mahiyeti onda zâhir oluyor.

Vacib-ul Vücut → kendisini mahiyet-i insaniyede gösteriyor
→ mahiyetini bir insanda, mahlukta gösteriyor.
→ insanın hakikatında ehadiyetle,
- " - mahiyetinde vahidiyetle gösteriyor.

İşte Halife-i arz!

(sf. 133)

91. Bulunduğu âleme göre sıfatları değişkendir → Vücut'un. (sf. 139)

92. Vacib-ul Vücut → zâti esmadır
→ bütün esmaların kaynağıdır.

(sf. 143)

93. İmkân → mahluktur

→ varlığı ve yokluğu kendisinde eşittir
→ hem ademdir, hem vücuttur
→ onu vücutta çıkaran Vacib-ul Vücut

Vacib-ul Vücut → tahsis ediyor → ilim
→ terah ediyor → irade
→ icad ediyor → kudret

İmkân → mütesaviy-üt tarafeyn ise,

Vücub → iki taraf yok, sadece vücut var, adem yok (sf. 144)

94. İrade-i İlahiyenin cilvesi → evamir-i tekviniye

Evamir-i tekviniyen vücut-u haricîsi → konun-u emr (148)

95. Terhid-i kayyumiyet → kainattaki vücut ve betaya bakar.

(sf. 150)

96. Namus ; vücut-u haricî giydirtilmiş kanundur.

(sf. 151)

97. Vücut-u ilmi → kanun

Vücut-u haricî → namus

(sf. 151)

98. Kudret → hem vücud-u harici giydirtiyor
 → hem vücud-u hissi giydirtiyor
 → hem şuur takıyor
 → hem cevhere seyyale-i latifeyi sadef yapıyor (sf. 152)

99. Cevherler → kanundur
 Kanunların → şuuru yok
 → vücud-u haricisi yok (sf. 152)

100. Vücudun biltuuvve hali → adem
 bilfiil hali → mevcud (sf. 152)

101. Vücud ; küll'ün bütün cüzleriyle meydana gelir.
 Adem ; küll'den bir cüz'ünün olmamasıyla meydana gelir.
 Yani adem → küllümen donanımsız değil! (sf. 153)

102. Hakikat-i nisbiye ile zıddlar cem' oluyor → vücud oluyor. (sf. 154)

103. Esmaların esbabsız tecellisi → vücud
 Esmaların esbablı tecellisi → hayat (sf. 157)

104. Allah'ça kainatın sebab-i hikmeti :
 Evvel ismiyle → Muhabbet
 Zahir ismiyle → Görmek ve göstermek sırrı
 Batın ismiyle → Sırr-ı insani, Sırr-ı İlahi
 Ahir ismiyle → Vücud
 aynı zamanda Sırr-ı kayyumiye'nin
 sebebi (sf. 157)

105. İcad → vücud-u harici giydirmek tir. (sf. 158)

106. İbda' ve İhtira → esbabsız icad
 → hiçten, ademden icad
 → sıfatlar ile
 → Kur'andaki tabir "Ben" buna bakıyor

İnşâ ve Tertib → esbablı icad
 → anasır ve tabiat ile
 → esmalar ile
 → Kur'andaki tabir "Biz" buna bakıyor. (sf.159)

107. Ademden, hiçten icad demek → esbabsız icad
 → mahluksuz icad! (sf.159)

108. ilm-i ezelinin âyinesi → mec'ul
 → adem (-i sırf) (sf.159)

109. Vücut'un perdeleri → azamet ve
 → kibriya (sf.160)

110. Adem → nirsuz vücut
 Vücut → nur
 Mevcud → nurlu vücut

111. Görünmeyen yazı → adem, mana
 Yazıyı gösteren ecza → nur, vücut
 Görünen yazı → mahluk, mevcud

Mec'ulde mana → Celal } Manaya nur sürülünce
 nur → Cemal } → Kemal (sf.162)

112. Mevcudun arkası → Vücut
 Mevcudat pencere oluyor → Vedud esmasıyla → Şuhud oluyor
 → Hakim esmasıyla → Şâhid oluyor

Şuhud → aynelyatın
 Şâhid → hakkalyatın (sf.163)

113. Vücut-u ilmi → desatir-i ilm-i ilahi
→ evamir-i ilahiye (sf. 164)

114. Vücut-u ilmi → mahluktur (sf. 165)

115. Vücudu aktifleyen → emir, emr-i Rabbanî, evamir-i tekviniye (sf. 168)

116. Bizdeki Vecd hali → Allah'taki Vücut sıfatından geliyor. (sf. 169)

117. Vücut suret itibariyle → mevcud
kanuniyet -u- → evamir-i tekviniye
hakikat -u- → hayat
mahiyet -u- → zâtî sıfat (sf. 170)

118. Zaman → daire-i vücudun sebebi (sf. 172)

119. Esmaların değişim ve dönüşümünden oluşan cereyan → zamandır. (sf. 173)

120. Vücut → harekettir.
Hareketten oluşan cereyan → zamandır.

Vücuttan → ademe

Ademden → vücuda

yani

İlimden → kudrete

Kudretten → ilime

devam edegelenden oluşan cereyan
→ zamandır.

(sf. 174)

121. Ezel canibinde → adem-i mutlak yok, çünkü
→ ilm-i muhit var. (sf. 176)

Ebed canibinde → daire-i ilim var (sf. 176)

Geliş yön → İlm-i muhit

Gidiş yön → Daire-i ilim

122. Daire-i ilimde → adem-i haricî var

Adem-i haricî → vücud-u ilmiyenin perdesi ve unvanıdır, yani
→ vücud-u ilminin yansıdığı perdedir (sf. 176)

123. Vücud-u ilmi'deki mevcudata → ayân-ı sabite demişler. (sf. 176)

124. Fenoya gitmek → haricî libası çıkarmaktır

→ vücud-u maneviye ve }
ilmiye } girmektir. (sf. 177)

125. Vücud-u haricî → haricî libasıdır

→ bunu bıraktınca

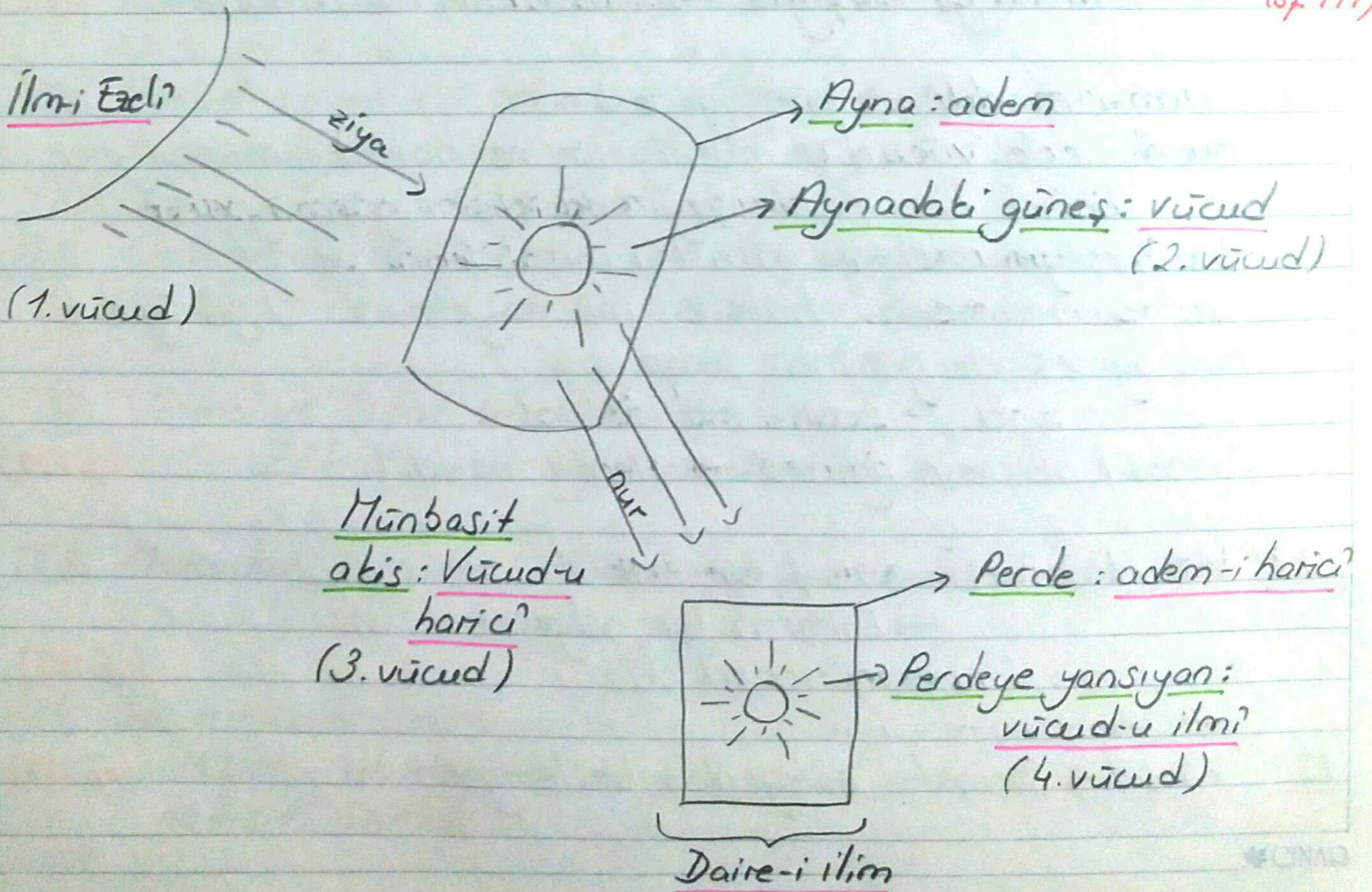
mahiyetleri → vücud-u manevî }
suretleri → vücud-u ilmi' } giyer. (sf. 177)

126. Vücud-u haricî → daire-i kudrette

Vücud-u ilmi' → daire-i ilimde

(sf. 177)

127. Biz 2. vücuttan 3. vücutta çıkmışız ve 4. vücutta gidiyoruz. (sf. 177)

128. Münbasit akisler → kendi zâtında müstabil ve bizâtihi sabit bir vücudu yok
 → kendi başıyla kaim bir hakikatı yok
 → sermedi bir vücudun gölgesini taşıyorlar
 → mahiyetleri ise İlm-i Ezelî'nin âyinesinde cilvesi görünen esma-i bâkiyedir.
 → mahiyeti itibarıyla → hakikatı var
 → sabittir
 → hiç değil (sf. 178)

129. Madum → kendi zâtında müstabil ve bizâtihi sabit bir vücudu olmayan
 → mana-yı ismiyle hiç olan
 → kendi başıyla kaim bir hakikatı olmayan
 → mana-yı ismidir
 → eşyanın geçmişsiz ve geleceksiz görünüş bilinmesi (Hasan Akar) (sf. 178)

130. Herşey mana-yı ismiyle → madumdur
 mana-yı harfiyle → hakikattir, mevcuddur (sf. 179)

131. Âlem-i maddî → bir âyinedir
 Bu âyinede vücud-u misaliyeler ve hakikat-i maneviyeler var. Demek biz hiçbir şeyin kendisini görmüyoruz.
 Biz herşeyin sadece vücud-u misaliyelerini ve hakikat-i maneviyelerini } görüyoruz.
 Hava âyinesinde görünen serap gibi.

Münbasit akislerin âyinesi → âlem-i maddî! (sf. 179)

132. Vücud-u ârzî → zayıf bir zill
 → kararsız bir gölge
 → münbasit akis (sf. 182)

133. Vücud → Şuunat-ı zâtiyeden besleniyor. (sf. 184)

134. Hayat → vücuda }
Vücut → şuurata } gelişiyor. (sf. 184)

135. Vücut → taksim-i kainata }
→ muamma-i hikmete } bakıyor. (sf. 184)

136. Vücut → Sırr-ı insani'ye }
→ Sırr-ı ilahi'ye } zemin oluyor. (sf. 184)

137. Meleklerin dimağımızdaki karşılıkları → kuvvelerimiz
— " — ruhumuzdaki — " — → latifelerimiz (sf. 185)

138. Ruhun derece-i hayatına girerek akrebiyetin intişafı ile
Ene'deki vücut sende aktif oluyor.

Kalbin derece-i hayatına girerek kurbiyetin intişafı ile
kainattaki vücut sende aktif oluyor. (sf. 186)

149. Kainattaki hayatın (Arş) insandaki karşılığı → Kalb.
Kainattaki şuurun (Kürs) insandaki karşılığı → Lat. insaniye (sf. 101)

150. Vücut → evamir-i tekviniyeyi temsil ediyor.
Hayat → âyât-ı tekviniyeyi temsil ediyor. (sf. 149)

151. Cinlerin bizdeki karşılığı → hayvani kuvvelerimiz
Meleklerin — " — — " — → insani kuvvelerimiz (sf. 186)

152. Esma ve Sıfat cihetiyle → mevcuduz
Zât cihetiyle → vücutuz (sf. 186)

153. Mevcudat, kainat → zâti sıfat olan "vücut" a delil,
→ zâtına değil

154. Dua → vücutta sebep, çünkü
→ sırr-ı ubudiyettir
→ tesiri âzîmdir. (sf. 187)

155. Vücut → sefine Hayat → makine
Hayat; vücutta iş görüyor, vücutun sıfatı
Vücut; hayatı taşıyor, hayat ile kendini ifade ediyor. (sf.188)

156. Fenada → bekayı
Ademde → vücut-u daimiyi
Zulumatta → âlem-i nuru
Kesrette → vahdeti
Firakta → visali
Celalde → cemali

bulan → Sultanına rücu' etmiş demektir...
Yani: ölmeden ölmüş, kavuşmadan kavuşmuş, bulmadan bulmuş. (sf.188)

157. Vücut-u zâhiri → âlem-i şehadette giydiriliyor. (sf.190)

158. Vücut-u ilmi:
mahiyeti → subuti' sıfat olan ilimde
hakikati → Levh-i mahfuzda
kanuniyeti → dimağda
sureti → daire-i ilimde

Vücut-u harici:

mahiyeti → subuti' sıfat olan kudrette
hakikati → kuvvet (Kadir esması)
kanuniyeti → kuvve, güç
sureti → madde (enerji paketi), daire-i kudret

(sf.190)

159. Hayat → vücutlara
→ hayatlara
→ âyât-ı tekviniyelere } kavşaktır.

Hayat üzerinden evamir-i tekviniye → âyât-ı tekviniyeye dönüşüyor.

Hayat üzerinden vacib olan vücut → mevcuda dönüşüyor.

Hayat sıfatı → ehadiyetin zemini

(sf.192)

160. Hayat ile vücud → mevcuda dönüşüyor.
Suur ile mevcud → vücud oluyor.

Suur-u iman ile Hak esmasına mazhar olunuyor.
Hak esması da mevcudu → vücuda dönüştürüyor.

Evamir-i tekviniye → Hayat ile → âyât-ı tekviniyeye } dönüşüyor.
Âyât-ı tekviniye → Suur ile → evamir-i tekviniyeye }
(sf.194)

161. Âyine-i Samed olarak → vücub-u vücuduna şahid oluyorum.
Âyine-i Ehad olarak → zâtına şahid oluyorum.

Latifelerimizle → âyine-i Ehad }
Kuvvelerimizle → âyine-i Samed } oluyoruz. (sf.195)

162. Kudret iki şebilde vücuda çıkartıyor:

1. ademden → ilmi vücudu → ibda
2. vücud-u ilmiden → vücud-u harici' → inşa

(sf.198)

163. ilm-i ilahi' → mazi yönü

Evamir-i ilahiye → müstakbel yönü

İlim → Evvel esmasına → Sikke

Emir → Âhir esmasına → Hatem

Program ve fihrisite → İlm-i ilahi'

O program ve fihrisiteyi tayin eden → evamir-i tekviniye

İlmin eylemi → kudret

Emrin eylemi → irade

İlim → Sikke → Evvel } İmam-ı mübin }
Emir → Hatem → Âhir } KADER ağacı
Kudret → Turra → Batın } Kitab-ı mübin } → Şecere-i
İrade → Mühür → Zâhir } hilkat

(sf.199)

164. Vücut-u haricî giydirilmiş vücutta → mevcut deniliyor.
Mevcut → vücutun vücut-u haricîsi. (sf. 200)

165. Vahye muhatab olmayan bir atıl → vücutu anlamaz.
Anlamadığı için inkâr eder. (sf. 201)

166. Mevcudatın hem hâdis, hem ârızî → vücutları var.
Mümkînatın hem tararsız, hem kuvvetsiz → sübutları var.

Vücut → mevcudata
Sübut → mümkînata

(sf. 204)

167. Tertler ve tecerrüdler ile tabakâ-i vücutta hûsh peyda ediyorsun. Hadsiz envâr-ı vücutta mazhar oluyorsun.
Yani zamanın ve mekânın ortasına geçiyorsun. (sf. 204)

168. Vücut'un → vicdana taalluku var.
Vicdanî sıfatlar ile → sendeki vücut aktif oluyor. (sf. 207)

169. (Mü'minde) Vücut → Rab ve ilâh'a hâne oluyor
→ bu zeminde taayyün ve teşahhus ediyor
→ ruhun da ortası
→ mahluk olmayan bir zâtı taşıyor. (sf. 208)

170. Vücut → illet istiyor
Adem → illet istemiyor. (sf. 210)

171. Ezeli Ebede dönüştüren → Muhabbet (sf. 214)

172. Ziruhların → vücut-u cismanîleri var.
→ mesela hayvanat
→ suursuz yaptıkları ibadetlerden "ervahlar" yaratılıyor.

Ervahlar → esmaların birer muayyen tecellisidir
→ esmaların perdesiz meratibi

(sf. 214)

173. Sırr-ı vahdetle tüm mevcudat → tek vücud oluyor. (sf. 215)

174. Hadsiz envâr-ı vücuda mazhar olan kişiye → bütân vücud tabakaları açılıyor.
→ Bu ; Vacib-ul Vücud'ü tanımadır. (sf. 216)

175. Vacib-ul Vücud'un envâr-ı vücudu tazeleniyor. (sf. 218)

176. Bir vücuttan → hadsiz vücutlar oluşuyor. (sf. 218)

177. Vücuttan maksad → manalar ve
→ hikmetler

İfade edilen manalar ve hikmetler → hakikattir. (sf. 222)

178. Şuunat-ı zâtiyenin tezahürü : → manalar
→ keyfiyetler
→ hâletler (sf. 225)

179. Suret → âni bir vücud ile } ihata ediyor.
→ hadsiz bir adem }
→ mazi ve müstakbel → zülumat-ı ademle memlûdür.
→ kısacık bir zaman-ı halde,
→ hazin bir nur-u vücud

Hakikatta → ezelden ebede kadar → bir nur-u vücud görünür
→ ona alakadar olur
→ onunla saadet-i ebediyesini temin eder.

Hakikata → sırr-ı Kur'an ve } ile geçilir.
→ nur-u iman }

Sırr-ı Kur'an = hakikat-ı İslamiyet (sf. 226)

180. Vüceb
Kudsiyet
İstighna
Kemal } zâtlâ olakalı, zâta bakar
(sf. 229)

181. Tevhid-i zâhirînin marifeti → akulda
Tevhid-i hakikînin marifeti → hem akulda
→ hem ruhdâ
→ hem kalbdâ
→ hem sırda
→ hem nefiste
→ ve hakeza letaifte

182. Huzur-u daimî → herşeyde Cenab-ı Hak'ın marifetine bir pencere aşmaktır.
(sf. 230)

183. Hareketle → daire-i vücud oluşuyor.
(sf. 232)

184. İman rükünleri → mümkinatın vücudunu ister, çünkü
→ mümkinatın üzerine kurulmuş.
Mümkinatı kaldır → iman kalmaz.
Mümkinatın arkasına geçince → orda iman yok.
Çünkü orda iman edenle iman edilen aynı, yani tek düzeyde gibi...
(sf. 236)

185. Nihayetsiz vücud → ademde
Ademden çıktığı an → nihayetli vücuda dönüşüyor.

Ademdeki nihayetsiz vücuttan çıkan nihayetli vücudun vücudu → nihayetsiz vücutta bağlı ve vücudu kendinden değil! Demek ki o nihayetsiz vücut → vacib bir vücut!
Çıkan nihayetli vücut ise → mahluk vücut!
(sf. 239)

186. Ruh kanunun vücud-u haricîsi → vücud-u hissi? → cevher
Bu vücud-u hissiye → latifeler giydirilmiş. → sadef (sf. 240)

187. Ruhum → subuti sıfat olan iradenin dışı vuruşu!
Bu nedenle ruh seviyesine çıkan kişi → mutlak hür oluyor!
Yani bütün kayıtlardan kurtuluyor,
kainatın ortasına geçiyor. (sf. 241)
188. Şuur-u iman ile → hadsiz envâr-ı vücuda mazhar olunur.
Şuur-u iman ; Vacib-ul Vücud → intisab,
→ iman ve } ile olur.
→ his (sf. 242)
189. Eşya "an" cihetiyle → madum
Mazi ve müstakbel cihetiyle → mevcud
Mazi + hal + istikbal aynı anda kendisinde olan → vücud (sf. 242)
- Yani: eşyayı "an" cihetiyle görüp bilmek → madum
eşyayı mazi ve müstakbeli cihetiyle görüp bilmek → mevcud
eşyayı üç zamanıyla görüp bilmek → vücud (sf. 243)
190. Madum → mana-yı ismi
Mevcud → mana-yı harfi
Vücud → mana (sf. 243)
191. Ruh ; zihayat sıfatıyla vücudu → mevcuda } dönüştürüyor.
; zîşuur sıfatıyla mevcudu → vücuda } (sf. 243)
192. Vücud-u ilahiyeyi → kalb tasdik ediyor
→ kalb şahid oluyor. (sf. 244)
193. Hak esması → insana vücud libasını giydiriyor. (sf. 244)
194. Cenab-ı Hak Mevcudat
surette → adem surette → vücud
hakikatta → vücud hakikatta → adem
- İç dışı , dış içe bir çevrilsek , biz de surette → adem } oluruz.
hakikatta → vücud } (sf. 246)

195. İnsan ; zıddların sahibi → Sır sahibi.
Farkındalıkla → zıddları birbirine dönüştürebiliyor → Tilsim.
Yani surette vücud, hakikatta adem iken,
surette adem, hakikatta vücud olabiliyor.
→ "Fihimafih". (sf. 247)

196. Vücud'un sıfatları :
→ adem → Adem ; Vücud'un örtüsü!
→ vücub
→ nihayetsiz
→ hadsiz
→ mekandan münezzeç
→ kayıttan müberra
→ vahdet (sf. 247)

197. Kalbin daire-i vücudu ve daire-i hayatı
→ hazır günden çok gün evvel, çok gün sonraki
zamana kadardır.

Ruhun daire-i vücudu ve daire-i hayatı
→ hazır günden çok seneler evvel, çok seneler
sonraki zamana kadardır. (sf. 249)

198. Şuur ile vücud → farkediliyor. (sf. 250)

199. Madumun illeti → adem
Mevcudun illeti → vücud. (sf. 253)

200. Umur-u hayriyedeki kanunların mümessilleri → melekler
Umur-u şerriyedeki kanunların mümessilleri → ervah-ı habiseler
ve şeytanlar. (sf. 254)

201. Şccere-i hilkatteki büyük şeytanın bizdeki karşılığı
→ kuvve-i vâhime ve (→ dimağın şeytanı)
→ lümme-i şeytoniye (→ kalbin şeytanı) (sf. 254)

202. Vücutî şeyler → kesble ve ihtiyarla olmuyor.
→ irade ile olur. (sf. 256)

203. Vücutî şeyler → maddeten taaddüd etmez
→ abdin icadiyla }
→ nefsin arzusuyla } olmaz. (sf. 256)

204. Esmaların perdesiz tecellisi :
→ nur }
→ vücut } bunlarda var.
→ hayat }
→ rahmet } (sf. 257)

205. Vücut'un illet-i hakikisi → kudret-i Rabbanîye ve
→ irade-i Rabbanîye (sf. 258)

206. Makine-i vücut → kainatın fihrîstesi. (sf. 259)

207. Kanunlar → ilim ve kelamdan geliyor
→ yalnız vücut-u ilmi'si bulunuyor. (sf. 259)

208. Vücut-u ilmi' = mevcudat-ı ilmiye
= madumat-ı hariciye
= miktar-ı kaderi
= plan, model (sf. 260)

209. İhtira ve ibda' → kudreti }
İnşa ve san'at → hikmeti } gösteriyor. (sf. 260)

210. Mec'ulde Vücut → kanun seviyesinde
Arş-ı azamda Vücut → his seviyesinde
Levh-i mahfuzda Vücut → ilim seviyesinde
Arş'ta Vücut → hayat seviyesinde
Alem-i şhadette Vücut → atom seviyesinde (sf. 262)

Arş'tan aşağı alem-i şhadet dahil → cismanîyet seviyesinde

211. "Hiçlik" → mahluk olmayan, yani
→ mahluk namına hiçbir şeyi olmayan (sf. 264)

212. Mec'uldeki nur → zâti' sıfat olan "Vücut" dur.
Vücut (sıfat) → melekût tarafı Nur → mülk tarafı (sf. 264)

213. Âlem-i nur → vücut
→ nuristan
→ saadet-i ebediye (sf. 265)

214. Vücut-u ilmi'den vücut-u hariciye çıkması
→ inşa ve tertib ile icadlar (sf. 267)

215. Vücut-u ilmi' → Levh-i mahfuzda yazılıyor
Vücut-u harici' de → Emr-i Külfeyekûn tezgahında veriliyor.

Levh-i mahfuzda yazılan vücut-u ilmi' için kullanılan
mürekkap → mec'uldeki kanun seviyesindeki zâti' vücut,
→ kanun-u emr.

Vücut → mürekkep

Kader → kalem

Kudret → el

(sf. 267)

216. Adem → vücutta ayna, yani
görünmeyen yazıya (vücut) sürülen ecza (adem) (sf. 269)

217. Kudret; vücutun hareket ve tahavvülat sıfatlarına
zemin oluyor.

Hareket → zamana

Tahavvülat → mekana

(sf. 270)

218. Vücub dairesinde → vacib vücud
İmtina dairesinde (Mec'ul) → mümteni' vücud
İmkôn dairesinde → mümkün vücud (sf. 273)

219. Nun kapısı → ene! (sf. 274)

220. Esbab âleminde → mevcut (perdeli)
Esbabsız âlemde → vücud (perdesiz) (sf. 277)

221. Daire-i vücudun en büyük hotikati → Tevhid (sf. 280)

222. Hayat → vücub-u vücudun
→ vahdeti
→ ehadîyeti } gösteriyor. (sf. 281)

223. Silsile-i vücud-u ilmi → Kader levhasıdır
Mukadderat-ı hayatiyesi, yani
→ mazhar olacağı esmalar bütünlüğü o levhadan alır.

Kader levhası → esmaların bütünlüğü olduğundan
→ canlı, ruhlı, hayattı ve şüurlüdür. (sf. 283)

224. Vücud-u ilmi → hayat-ı maneviyeye mazhar.

225. Herbir âlem → cilve-i hayata mazhar
→ kabiliyetine göre mazhariyeti olur. (sf. 284)

226. Mec'uldaki vücud-u ilmin vücud-u haricîsi → Secere-i hilkat
L. mahfuздaki — " — — " — → Keinat (Gismaniyet)
L. mahv isbattaki — " — — " — → Alem-i şehadet (sf. 284)

227. Levh-i Kaza → Levh-i mahv isbatta
Levh-i Kader → Levh-i mahfuзда (sf. 285)

228. Kainat ; esma ve sıfat cihetiyle → aynadır.
; esbab cihetiyle → perdedir. (sf. 286)

229. Sırr-ı kayyumiyyet → Vacib vücuda delildir
→ sırr-ı akrebiyyet
→ sırr-ı İlahi'dir (sf. 286)

230. Vücud ve mevcud → su-buz ilişkisi gibi olduğu
sırr-ı kayyumiyyetle anlaşılıyor.
→ ayna-güneş ilişkisi gibi ise
sırr-ı vahdetle anlaşılıyor. (sf. 286)

231. Zât-ı Vacib-ül Vücud'un vücudu
→ vücub
→ maddeden tecerrüd
→ mekandan münezzeh
→ vahdet (sf. 287)

232. O'nun bana benden daha yakın olması → Sırr-ı kayyumiyyetten.
Ben O'nun vücudu ile vücud bulduğum için,
O bana benden yakın.
Sırr-ı kayyumiyyet ile akrebiyyet oluyor.
Sırr-ı kayyumiyyeti farbedende → sırr-ı akrebiyyet inkişaf ediyor. (sf. 289)

233. Sırr-ı kayyumiyyet → Şuunat-ı kudsiye ile besleniyor.
Vücud → Şuunat-ı zâtiyeden besleniyor.

Şuunat-ı kudsiye :

- aşk-ı lahûti
- muhabbet-i kudsiye
- lezzet-i mukaddese

(sf. 292)

234. Zahirî vücud → atomik vücud
 Ruh da bir vücud → Arş-ı azamdaki vücud
 Mahiyetîm de bir vücud } Ene'mdeki vücud
 Hüviyetîm de bir vücud }
 Suretim de bir vücud → Daire-i ilimdeki vücud (sf. 294)

235. Kainatta : İnsanda karşılığı :
 Levh-i mahfuz ↔ Kuvve-i hafıza
 Alem-i misal ↔ Kuvve-i hayaliye
 Ruhâniler ↔ Kuvveler ve Lâtifeler (sf. 294)

236. Suunat-ı kudsiye : İnsandaki karşılığı :
 aşk-ı lahutî ↔ aşk-ı beka
 muhabbet-i kudsiye ↔ muhabbet-i vücud
 lezzet-i mukaddese ↔ iştihat-ı hayat (sf. 294)

237. Vücud-u ilmiye → adem-i zahiri' } de deniliyor. (sf. 298)
 → adem-i harici' }

238. Adem-i mutlak → mutlak yokluk, mutlak hiçlik
 → bu hiçbir cihetle menşe-i vücud olamaz
 → yoktur, çünkü bir ilm-i muhit var. (sf. 300)

239. Adem-i sırf → sıfır gibi, hiçbir belirtenişini olmayan ve herşey olabilen
 → bütün varlık kendisinde ifade edilen
 → subutî sıfatların cem'i olan adem
 → me'ulde
 Mec'ulde olan Adem-i sırf → Ene'mde "adem" deniliyor. (sf. 300)

240. Adem-i harici' → daire-i ilimde bulunan adem
 → vücud-u ilmiye perde olmuş bir unvan
 → burda bir belirteniş, bir kalıb var ve bu kalıba göre vücud-u harici' giyiyor.
 → haricte olmayan ama ilimde olan vücud, yani mevcud (sf. 300)

241. Adem-i sırf → vücudsuz vücut
→ varlıksız varlık (sf. 300)

242. Adem-i sırf → Adem-i mutlak değil! (sf. 300)

243. Suur-u imani ile → orayı burada yaşıyor. (sf. 302)

244. Nimet-i vücudum → Ene ve Enaniyet (sf. 302)

245. Vücudumun kemali → hayat ile
→ insaniyet ile
→ islamiyet ile
→ iman-i tahtiki ile
→ marifet ve muhabbet ile
→ İlm-i Kur'ani ve Hikmet-i imaniye ile

daireleri büyüyor

yukardan aşağıya doğru :
vücudumun dairesi büyüyor.

(sf. 303)

246. Vücut'un delili → zamandır (sf. 307)

247. Vücut'un → bir rengi
→ bir levni
→ bir şeridi } zamandır.

(sf. 307)

Vücutta cari olan bir hüküm → zamanda dahi caridir.

248. Nasıllı balık tokusu balığa delildir → zaman da vücutta delildir. (sf. 307)

249. Hareket → vücuttur
Hareketin → bir rengi, levni, şeridi zamandır, yani
Hareketin sıfatıdır → zaman
Vücudun sıfatıdır → zaman
Vücudun dışı vuruşu → zaman.

(sf. 307)

250. Vücuda → hareketin bir sıfatı olan "zaman" ile şahid oluyoruz.
Zamanın ortasına geçen → zâti sıfat olan "vücut" a mazhar olur.
(sf. 307)

251. Zaman → vücutu ifade eder
Mekan → mevcudu ifade eder
(sf. 308)

252. Balık kokusu balığın neresinde ise
→ zaman da vücudun orasında.
(sf. 308)

253. Zaman eşyanın neresinde ise
→ vücut da mevcudun orasında.
(sf. 308)

254. Zaman → vücudun mülk tarafı
Mekan → zamanın mülk tarafı
(sf. 308)

255. Vücut'un bir sıfatı → tahavvül
bir sıfatı → zaman
bir sıfatı → mekan
(sf. 309)

256. Vücut → Hayat sıfatıyla birlikte bütün subuti sıfatları da taşıyor.
(sf. 309)

257. Balık kokusu balıktan çıkar ama koku balık olmadığı gibi; vücuttan tahavvül, zaman ve mekan çıkar ama vücut → tahavvül,
→ zaman ve } değildir.
→ mekan
(sf. 309)

258. Bir mekana nihayetsiz mekan bindirilmesi, } vücut ile
bir zamana nihayetsiz zaman bindirilmesi } oluyor.
Çünkü vücut'da nihayetsiz zaman ve mekan var.
(sf. 309)

259. Vücut zâti sıfattan olduğundan → canlı, ruhlu ve şuurludur.
Binaenaleyh vücut'un sıfatları olan zaman ve mekan dahi → canlı, ruhlu ve şuurludur.
(sf. 309)

260. Vücut ; lahuti âlemi → âlem-i şehadete taşıyor.
 Vücut → lahuti âlemin manalarını,
 hakikatlarını, } taşıyan bir paket gibi.
 hüviyetlerini } (sf. 312)

261. Vücut ; lahuti âlemi bize ifade ediyor.
 Çünki vücut → Sıfat-ı zâhiyeyi
 → Sıfat-ı subuhiyeyi } taşıyor.
 → Esmâ-i zâhiyeyi } (sf. 312)

262. Vücut ile → sıfatlar ve esmalar âlem-i şehadete taşınıyor. (sf. 312)

263. Vücut bir şeffaf kalıp → o kalıp hayat ile dolduruluyor ve
 → mevcut oluyor.

Kalıp gözüküyor, çünki şeffaf.
 Sadece doldurulmuş içi gözüküyor. (sf. 312)

264. Ef'alın
 Esmanın
 Sıfatın
 Şuunat-ı zâhiyenin
 Zât-ı Akdes'in vücub-u } vücudu → kainattaki bütün
 eserlerin, }
 mahlukların, } vücudlarıyla
 masnu'ların } biliniyor. (sf. 313)

265. Nuru kaldırırsan → zulmet olur.
 Vücudu - " - → adem olur.

Vücut'un tecellisi nisbetinde → ademin üstü kapanıyor. (sf. 315)
 Şâfi ismi tecelli etmeyince → hastalığın üstü açıldığı gibi...

266. O'nun vücudu → hikmet
 → marifetullah } ile tanınır.
 → iz'an }

O'nun vahdetine → iman-ı billah } ile iman edilir.
 → yakîn } (sf. 318)

267. O'nu tanımak → vazife-i fitrat (vücudunu)
O'na iman etmek → farıza-i zimmet (vahdetine)

O'nu tanımak → vicdanidir (çünkü marifetullah zihinde olur)
O'na iman etmek → kalbidir (çünkü imanın mahalli kalbdir)

Yakıniyetimizin artması ile → imanımız artıyor.
İz'anımızın artması ile → marifetullahımız artıyor. (sf. 318)

268. LAİLÂHE → vahdet-i Rabbaniyeye }
İLLÂ HÜ → vücub-u vücuduna } batıyor. (sf. 320)

269. Vahiy → şehadet-i vücuddur.
İlham → şehadet-i tevhiddir. (sf. 320)

270. Vücud'u → vahiy ile }
→ tekellüm ile } iş'ar ediliyor. (sf. 321)

271. Vahye bağlanan akıl ile → vücudunu bilirsin. (marifetullah)
" " " kalb ile → vücudunu görürsün. (müşahedetullah)
Vahye bağlı kalb ve akıl bütünlüğü ile ise;
→ ruhta vücuduna şahid olursun (rüyetullah) (sf. 321)

272. Birşeyde ^{zâtında} vücud ve adem müsavî ise → o şey mahtuktur.

Vacib ve ezeli olanda → sadece vücud var
→ zâtında adem yok

Vacib ve ezeli olan vücud → ademsiz vücud. (sf. 322)

273. Hayat sıfatı → subutî sıfatların esası ve menbaı
→ ism-i özamin medarı ve masdarı

Hayat sıfatıyla → ism-i özam tecelli ediyor
İsm-i özamin zemini → Hayat sıfatı (sf. 324)

274. İsm-i azama mazhar olunca → Hayat sıfatına direkt muhatab oluyorsun.

Bu açıdan bakınca Hayat sıfatı → Vücut sıfatından üstün,
çünkü vücut sıfatı → bilkuvve, getirdik gibi.
hayat sıfatı → bilfiil, ağaç gibi.

Hayat sıfatı ile Vücut sıfatının içi dışında, } Fihimafih
Vücut sıfatı ile Hayat sıfatının dışı içinde. } olmuşlar. (sf. 324)

275. Kelam-ı ilahî süreci : Subutî sıfattaki Kelam'dan
→ Levh-i mahfuz'a kadar.

Vahiy süreci : Levh-i mahfuzdan → Âlem-i şehadete kadar

Kelam-ı ilahî süreci → vasitasız
→ benim kainata doğumum misali

Vahiy süreci → vasıtalı
→ benim bedene doğumum misali

Levh-i mahfuz vasitasız gelen Kelam-ı ilahî, yani
dimağa vasitasız gelen Kelam-ı ilahî
→ şümullü ilham } zâtin vücuduna en zâhir
→ sâdek ilham } âlamettir.
→ ilham

(sf. 325)

276. Vücut → vahdete bürhan-ı limmî?

Vahdet → vücuda bürhan-ı innî?

(sf. 326)

277. Ahirete iman → zamanı ve daire-i vücudu genişletiyor. (sf. 327)

278. Geçmiş ve Gelecek → zamanın taksimatıdır.

Ezel ve Ebed → daire-i vücudun taksimatıdır.

(sf. 327)

279. Vücut-u haricî → cismaniyettir.

Arş'tan aşağısı âlem-i şehadet dahil olan kısım

→ kainattır

→ cismaniyettir

→ vücut-u haricîdir.

(sf. 328)

280. Mec'ulden → Levh-i mahfuz'a kadar ⇒ vücut-u ilminin sürecidir.

Arş'tan → âlem-i şehadete kadar ⇒ vücut-u haricînin sürecidir.

Vücut-u ilmi → kanun

Vücut-u haricî → namus

281. Subutî sıfatlar → zâti sıfatları hem örten perdedir,

→ hem de esmaları gösteren perdedir (sinema perdesi gibi)

Subutî sıfatlar → haricî varlığın zemini, yoksa onlarsız da varlık vardır ve zâti sıfatlarla vardır.

Subutî sıfatların arkasına geçmek → kainatın arkasına geçmektir.
Kainatın arkasına geçen → zâti sıfatlara geçer.

Zâti sıfatları örten, perdeleyen → subutî sıfatlar.

Sadece insan kainatın arkasına geçebiliyor,

subutî sıfat perdelelerini aşabiliyor ve

zâti sıfat zemininde → zât taayyün ve teşahhus ediyor.

"Melikîn atıyyelerini ; ancak matıyyeleri taşıyabilir." (sf. 329)

282. Sırr-ı kayyumiyyet ; vacib bir vücudun bu kainattaki, varlıktaki sırr-ı lüzumunu açıklıyor ve

→ subutî sıfatların perdelelerini aralıyor ve

→ ilmen zâti sıfat olan vacib vücudu varlıkta isbat ediyor.

(sf. 330)

283. Subuti sıfatlar → hariç içindir, hariç vücut içindir.

Zâti sıfatlarda subuti sıfatlar yok ama orda da yine konuşmak var, görmek var, duymak var, hayat var, irade var vs.

Nasıl ki bendeki kelam sıfatı, sem' sıfatı vs hariç içindir, çünkü batında bunlar olmadan da görüyorum, duyuyorum, konuşuyorum. Mesela rüyada, mesela hayalde.

(sf.343)

284. Ruhun,

Kalbin ve

Ene'nin (mahiyet-i insaniye)

} cehennemini → adem.

Nefs-i emmarenin cehennemini → cehennem.

(sf.332)

285. Vücut'un hıfz daireleri:

→ zihin	(manaları hıfzeder)	→ Evvel	} esmalarına bakıyor.
→ kuvve-i hafıza	(bilgileri hıfzeder)	→ Âhir	
→ elvah-ı misaliye	(şekilleri hıfzeder)	→ Zâhir	
→ âlem-i gayb	(hâletleri hıfzeder)	→ Batın	

(sf.334)

286. Ehadiyetim → mahiyetimde (ene) → ene'mde

Vahidiyetim → hakikatımda (mec'ul) → şecere-i hilkatte

Şecere-i hilkat → ehadiyetim içindeki vahidiyetim

Ene'm → vahidiyetim içindeki ehadiyetim

(sf.335)

287. Vücut ↔ Adem

Cennet ↔ Cehennem

Elhamdülillah ↔ Subhanallah

Melekler ↔ Seytanlar

Hayırlar ↔ Şerler

İlham ↔ Vesvese

(sf.338)

288. Vücut'un âlem olarak karşılığı → Cennet
 — " — kainattaki zîşuur karşılığı → Melekler
 — " — zikirdeki karşılığı → Elhamdülillah
 — " — fiildeki karşılığı → Hayır
 — " — dimağdaki karşılığı → İlham

- Ademin âlem olarak karşılığı → Cehennem
 — " — kainattaki zîşuur karşılığı → Şeytanlar
 — " — zikirdeki karşılığı → Subhanallah
 — " — fiildeki karşılığı → Serler
 — " — dimağdaki karşılığı → Vesvese

(sf. 338)

289. Kudret → vücut-u harici veriyor, yani
 → cismaniyete dönüştürüyor.

(sf. 340)

290. Mümkinatin vücutu ancak adam ile oluyor.
 Adem olmadan mümkinat olmuyor, çünki
 ademsiz vücut → ancak vacib olan vücuttur.

(sf. 342)

Mümkinatin mahiyeti → adam
 Vacibin mahiyeti → vücut

(sf. 342)

291. Ademi vücut → vücutsuz vücut
 → aynadaki güneş

Ademsiz vücut → semadaki güneş

Vücutu adam → ademsiz adam

→ münbasit atisler

(sf. 342)

292. Tekvin sıfatı dahi subuti sıfatlar gibi → haric vücut içindir.
 Ademin başladığı yerde → Tekvin sıfatı da başlıyor.
 Bu nedenle Tekvin → ne subuti sıfat, ne de zâti sıfatta.

(sf. 343)

293. Hayat sıfatı → diğer subuti sıfatları cem'ederek,
bütüne getirerek,

- varlıktaki vahdeti gösteriyor,
- kesreti vahdete getiriyor,
- ehadiyetin zemini oluyor.

(sf. 344)

294. Âyinedeki görüntüler → vücud-u misali'dir, çünkü
→ âlem-i misaldetki suretidir.

Kuvve-i hafızadabiler → vücud-u manevîdir, çünkü
→ vücud-u ilminin suretidir.

(sf. 345)

295. Mümkinatin vücudu → aynadaki vücud-u misali' veya
→ kuvve-i hafızadabi vücud-u manevî
gibi.

Vacibin vücudu → âyine veya
→ kuvve-i hafıza gibi.

Aynadaki vücud-u misali' aynaya ne kadar yakın ise;
Kuvve-i hafızadabi vücud-u manevî kuvve-i hafızaya ne
kadar yakın ise;

→ mümkinatin vücudu da vacib vücuda o kadar yakın.

(sf. 346)

Çetirdedeki ağaç çetirdeğe ne kadar yakınsa,
çetirdet → hatırdaki ağaca o kadar yakın.

Çetirdedeki ağacın çetirdeğe yakınlığı kadardır
→ mümkinatin vacib vücuda olan yakınlığı.

(sf. 347)

296. Zihayat kainata → misal
secere-i hilkat → meyve } olmuş.
kevn ve vücuda → çetirdet

(sf. 349)

297. Vücud → Secere-i hilkatın de arkası, batını.

(sf. 349)

298. Adem → subuti sıfatların cem'idir
 → vacib vücudu örten ama
 → mahluk vücuda zemin olan
 → berzah (sf. 351)

299. Mevudat → aynadır Aynada gözüken → esmadır.
 → sıfattır
 İşte o ayna → adem (yedi subuti sıfatın cem'inden oluşuyor) (sf. 351)

300. Vücut sıfatı ile Subuti sıfatların (Adem) cem'inde →
 Tekvin sıfatı aktif oluyor.

301. Kader → esmaların bütünlüğüdür
 Hayat → subuti sıfatların bütünlüğüdür
 Madde → olmuş esmadır. (sf. 353)

302. Vacib-ul Vücut → halbediyor
 → yaratıyor

Halk ve icad → zâti esmadan olan Vacib-ul Vücut'a ait.
 → tekvin sıfatıdır. (sf. 355)

303. Tekvin sıfatı → zâti esmadan olan Vacib-ul Vücut'un
 bir sıfatıdır (sf. 356)

304. Kudret → müessirdir,
 → halkeden değil! } Esmadaki karşılığı
 "Kadir" esması

Halkeden Tekvin sıfatı → esmadaki karşılığı "Hâlik, Hallak". (sf. 358)

305. Vacib-ul Vücut'u → aklın ve fitren görmek
 mümkün değil
 → kalben görmek mümkün. (sf. 364)

306. Vücut-u zillî → tecelli ile husule gelir
 Vücut-u hakîkî veya } → tecelli ile husule gelmez,
 vücut-u asli? } → vücudu zâtîdir. (sf. 365)

307. Secere-i hikmetteki Arş ve bendeki karşılığı olan Kalb
 → Zâhir, Batın, Evvel, Âhir isimlerinin halitasıdır.

Kalbin o kadar vüs'atî var ki → Secere-i hikmeti komple içine almış.

Bu dört esmaya mazharîyetle senin kalbin

→ arşa mazhar olur

→ kevn ve vücudu dört cihetle ihata eder

İsm-i azam bu dört esmayı tazammun ediyor.

İsm-i azama mazhar olan bu dört esmayı kendinde cem'eder.

(sf. 366)

308. Manifestullah ile adem → vücud bulur.

(sf. 367)

309. Kudretin eli → Vacib-ül Vücut'da

(sf. 367)

310. Vacib-ül Vücut → bütün eşyanın melekûtiyetine bakıyor

→ ism-i Batın'a bakıyor

→ ağacın fabrika tarafı

(sf. 367)

311. Kudret sıfatının fail-i muhtar → Vacib-ül Vücut.

(sf. 367)

312. Vücut → mekansız mekan, yani

→ bütün âlemlere ve hâllere zemin olur ama

→ kendisi zeminsiz zemin

(sf. 369)

313. Âlem-i mümkinatın vücudu → vehmî mertebede iken,

Vacib'in emriyle → vücud-u haricîyeye girer.

(sf. 372)

314. Vücut-u haricî' sahibi olarak → vehmî ve zâil bir zill
 olmaktan kurtulur ama
 → bizzat hakikî vücut olmaz. (sf. 372)

315. Hakikî vücut → nur ise (semadaki güneş)
 Mümkinat → o nurun misali (aynadaki güneş)

Hakikî vücut-u haricî' → Vacib'in nuru olan "Vücut"

Vücut-u haricî' → Vacib'in nurunun misali'si.

(sf. 373)

316. Âlem-i mümkinatin vehmî mertebesi → mümteni' vücut
 Vücut-u haricîyeye girdikten sonra → mümkün vücut

Mümteni' vücut → Vacib'in nurundan bir gölge olan vehmî vücut

Mümkün vücut → Vücut-u haricîyeye girmiş sabit ve müstekar bir vücut

Vehmî vücutun vücudu → mümteni' vücut, yani

→ vücut-u haricî'si yok

→ ilmi' vücut

→ bilkuve olan vücut

Mümkün vücut ise → sabit ve müstekar bir vücut

→ vücut-u haricî'si var

→ bilfiil olan vücut

(sf. 373)

317. Kevn → âyât-ı tekviniyelere }
 Vücut → evamir-i tekviniyeye } bakıyor.

Kevn → mülk vechi

Vücut → melekût vechi

(sf. 375)

318. Vücut → bir sahife
 Yazılan → kelam

(sf. 375)

319. Vücut-u harici' → Vücut-u hakikînin dışı vuruşudur.

Vücut-u hakikîde → vücut-u ilimler var (vehmî mertebeler)

Vücut-u ilimler → vücut-u hariciyeye dönüşüyor.

Kanun seviyesinde olan vücut-u hakikînin ("vücut")

→ dışı vuruşudur vücut-u harici'

Vücut'un dışı vuruşu → Mevcud

Vücut → Mevcuda dönüşüyor

Çetirdekteki programın ağaca dönüştüğü gibi:

Bilkuve → bilfiil oluyor.

(sf. 377)

320. Vücut → bilkuve

Hayat → bilfiil (sıfat itibarıyla)

Mevcud → bilfiil (esma itibarıyla)

(sf. 377)

321. Çetirdeğin içinde ağacın vücudu → mümteni'

Ama haricte vücudu. → mümkün.

(sf. 379)

322. Vücut → ziya

Subuhî sıfatlar → nur } ilişkisi gibi

(sf. 382)

323. Halketmek (Tekvîn) ; içsel potansiyelini aktif etmektir, var olmak → halkolmaktır.

Vartlık ; içsel potansiyelinin , yani bilkuvenin dışı vuruşu olan bilfiilidir.

Vücut (zâtî sıfat) ; içsel potansiyelini aktif ederek → Mevcud oluyor.

(sf. 382)

324. Vücut → Ezel

Mevcud → Ebed (Hasan Akar)

325. Vücudun mevcuda dönüşmesidir → Kalam
Kalam; maddî ve manevî nefesi taşıyandır.
Mevcud dahi → Vücud'un maddî ve manevî nefesini taşıyor. (sf. 382)

326. Melekût → latîf
→ nuranî
→ mücerred } tesir ve faaliyet burda → Vücud'da.

Mülk → maddî → infiale
→ kesif → kabiliyet
→ cismanî → tecessür } mahal → Kevn, yani Mevcud. (sf. 383)

327. İcad → vücud'dan İcad → vücuda delil
İcab → vücub'dan İcab → vücuba delil (sf. 384)

328. Tagayyür → keyfiyetlerin ve } değişmesine denir.
→ hallerin (sf. 385)

329. Adem → zâtında şer değil
→ vücudun zıddı olması itibarıyla şerdir, çünkü
vücud; hayr-ı mahzûdür.
→ vücuda aynadır.

Vücuda ayna olan şey → zâtında şer değildir,
vücuda ayna olmayınca → şerr-i mahzûdür. (sf. 385)

330. Tahavvul ile → Hayat tasaffi eder.
Tebeddul ile → Vücud teceddüd eder. (sf. 386)

331. İnsandati vücudun, yani varlığının şuuru
→ Ene'den geliyor. (sf. 387)

Bu şuur ile "Ben varım" diyebiliyorsun...

332. Ene → Vacib-ul Vücut'a bakıyor
 → Ehadiyetin mizanı
 → aslı Mec'ul

Mec'ul → Zât-ı Vacib-ul Vücut'a bakıyor
 → Vahidiyetin zeminsiz zemini
 → Ehad'ism-i azamına

(sf. 387)

333. Âyinedarlık cihetiyle → vücut'um
 Kendim cihetiyle → adem'im

Vatlığım → esmalara âyinedarlığım kadar
 Âyinedarlığım nisbetinde vücut mertebelerinde terakki
 ediyorum ve daire-i vücudumu genişletip büyütüyorum.
 O nisbetle ademden kurtuluyorum.

(sf. 388)

334. Vücut → zemin, toprak gibi
 Bu zeminden → âlât ve edevat çıkıyor.
 Yoksa âlât ve edevatın toplamı vücut değil.

Âlât ve edevat → havass
 → hissiyat
 → cihazat
 → a'za

Topraktan çıkan bitki
 gibi; Hayat makinesi.

(sf. 389)

335. Vücut → mir'at

Hayat → Ayna

(sf. 389)

336. Hayat
 ruh
 nur
 vücut } bunlarda esbabsız tecelli var.

Ruhun derece-i hayatına çıkan kişi
 → esbabsız tecelliye mazhar olur
 → yani perdesiz tecelli

(sf. 390)

337. Mevcudun vücuduna :

- ilim (mümeyyize)
 - irade (muhasıssa)
 - kudret (müessire)
- } sıfatları lazım.

Mevcudun bekasına :

- sem'
 - basar
 - kelam
- } sıfatları lazım. Vücut; bu sıfatlarla tekerrür ediyor.

Bütün bu altı sıfatın kaynağı da → Hayat sıfatı. (sf. 394)

338. Soru: Zât-ı Akdes'in teşahhusunu nasıl tasavvur edebilirim?

Elcevap: Vacib-ul Vücut mefhumuyla. (sf. 395)

339. Vâcibiyet; irade-i cüz'iyenin ve irade-i külliyyenin taallukunun ictimaidadır.

Yani: Bizim irademizle Allah'ın iradesi bir araya gelince → o şeyin vücudu vacib olur.

Lüzumiyet; bir müessirin tesiriyledir.

Zaruret; ilim ve şuurdur. (sf. 398)

illet-i tømme → vücut → irade

→ lüzum → kudret

→ zaruret → ilim

(sf. 396)

340. Âdetullah cereyanı üzerinde hasıl-ı bilmasdarın vücudu, evamir-i tekviniyeden olan → meyelan esasına mütevakıftır. (sf. 397)

341. Kavanin-i İlahiye → âdâtullah ile tabir edilir.

Şeriat-ı fitriye → tabiatla tesmiye edilir. (sf. 399)

342. Kanunlar → kavanin-i ilahiyedir
 → şariat-ı fitriyedir
 → vücud-u zihnidir
 → umur-u itibariyedir
 → âlettir.

(sf. 399)

343. Vücut } bunların kudret ile aralarında
 Nur } bir sebep bulunmuyor, yani
 Hayat } kudretin bizzât tasarruf ettiği
 Ruh } âşikâr oluyor.

esbabsız } yani yaratılmalar direk
 tecelliye } sıfatların taallukuyla
 mazhar } oluyor.

Esbablı tecelli de → esmaların taallukuyla oluyor.

(sf. 404)

344. Dünyada vücud → vasıtasız dest-i kudretten çıkar.
 Ahirette vücud → bizzât dest-i kudretten çıkar.

Dünyada beka hikmet üzerine → esbab }
 → vesait } müdahale eder.
 → ilal }

Ahirette beka → bizzât dest-i kudretten çıkar.

(sf. 405)

345. Esbab → esmalarla Esbabsız → sıfatlarla

(sf. 405)

346. Vücut cihetiyle dünya ile âhiret aynı.
 Beka cihetiyle dünya → dar-ül hikmettir
 âhiret → dar-ül kudrethir.

(sf. 405)

347. Esbab dairesi → kainattır

Kainatın arkasına geçen → sıfat dairesine geçer
 → esbabsız daireye geçer
 → akrebiyettir.

(sf. 406)

348. Vücut → direk sıfat dairesinden çıktığı için, oradan geldik.
Kainatın arkasına, sıfat dairesine geçince →
geldiğimiz yere rücu' ediyoruz.

Dünyada iken rücu' edemeyen → âhirette rücu' eder. (sf. 406)

349. İtibarî ve vehmî emirlerin vücut-u haricîsi → melaike dir.
Yani kanunların, namusların vücut-u haricîsi → melaike dir.

İtibarî ve vehmî emirler → dimağda da var
→ dimağında kuvadirlar

Dimağımızdaki kuvaların vücut-u haricîsi → melaike dir.
Yani: Aklımın vücut-u haricîsi → Cebrail.

Ruh da vücut-u haricî giymiş bir kanun olduğuna göre;
ruhumun vücut-u haricîsi → Azrail.

Hayat da vücut-u haricî giymiş bir kanundur, çünkü
vücut → kanun, hayat → bu kanunun vücut-u haricîsidir.
Hayatımın vücut-u haricîsi → İsrail

Şuur; subutî sıfatlarının cem'inin vücut-u haricîsi
olduğuna göre; şuurumun vücut-u haricîsi → Mikail. (sf. 408)

350. Aklımın vücut-u haricîsi → Cebrail
Ruhumun — " — → Azrail
Hayatımın — " — → İsrail
Şuurumun — " — → Mikail

Beni dört büyük melaike temsil ediyor.
Dört büyük melaike → hakikatımı temsil ediyor.
Melaikeye iman etmekle → hakikatıma, yani
→ itizime, yani
→ şecere-i hikmetteki karşılıklarına
iman ediyorum. (sf. 408)

351. Ruhun mahiyeti:

→ kanun-u emr → Arş-ı a'zama → Azrail'e
 → vücud-u harici' → Arş'a → İstafil'e
 → zîhayat → Kürs'e → Mikail'e
 → zîşuur → Levh-i mahfuz'a → Cebrail'e

(sf. 408)

352. Vücut → taayyün eder
 Hüviyet → teşâhhus eder

(sf. 408)

353. Beşerin vücuduna → bir sır vedia birakılmış.

(sf. 409)

354. Bilkuvvenin bilfiile dönüşmesi → halktır.

(sf. 409)

355. Vücut-u harici' giydirilmiş her kanun → mahluk ve
 → hâdistir.

(sf. 410)

356. Vücut ve Beka → Kayyumiyet sırrına bakıyor.

(sf. 411)

357. Zât-ı Vacib-ül Vücut → Zâttaki Allah

Zât-ı Akdes → Zâti sıfattaki Allah

Esmâ-ül hüsna → bize esmadaki Allah'ı tanıtıyor

Zâti esmalar → zâti sıfattaki Allah'ı tanıtıyorlar

Esmâ-i fiiliye → fiildeki Allah'ı tanıtıyor.

(sf. 412)

358. Esbabsız tecelliye mazhar olmak
 → vahidiyet içinde ehadıyettir.

Esbablı tecelliye mazhar olmak

→ ehadiyet içinde vahidiyettir.

(sf. 412)

359. Esbabsız tecellide ; en cüz'î' → en küllî olur.

(sf. 413)

360. Zâhirperestler için vücud-u harici'de olan birşey daha
 mutarindir.

(sf. 413)

361. Asıl vücudun yabınlığını imtino' derecesine çıkararak → vehim. (sf. 414)

362. Vücut → keyfiyet ve } değil.
→ mahiyet } (sf. 414)

<u>363.</u> <u>Vücut</u> → tefsirdir	<u>Keyfiyet</u> → te'vildir	
→ kat'idir	→ zanndır	
→ hükümdür	→ teşrihattır	
→ manadır	→ mäsadaktır	
→ vuku'dur	→ imkândır.	(sf. 414)

364. Sâni'in vücudu → vicdanla görünüyor.
Kalbin iki tane penceresi var: nokta-i istinad
nokta-i istimdad
Bu pencerelerden vicdan bakıp görüyor. (sf. 416)

365. Vücut-u mahzdan → adem-i sırf
Adem-i sırftan → vücut (mevcud)

Adem-i sırf → Adem-i mutlak değil.

Adem-i sırf → yedi subuti sıfatların cem'idir.

Adem-i mutlak → yok, çünkü ilm-i muhit var. (sf. 417)

Vücut ile birlikte bu konular da ağıldı :

- Adem
- Tevhid-i hakiki
- Zaman
- Tekvin
- Kayyumiyet
- Vahidiyet / Ehadiyet
- Hayat
- Melaikeye iman